

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvern avdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Vår dato 28.09.2012
Arkiv nr. 461.2
Vår referanse 2012/6329
Deres referanse

Inspeksjonsrapport

2012.012.I.FMHE

GIVAS IKS,
Oterv. 9,
2211 Kongsvinger

Inspeksjon ved Kirkenær renseanlegg

Dato for inspeksjonen: 20.09.2012
Rapportnummer: 2012.012.I
Saksnr.: 2012/6329

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Anna Lødding, ingeniør plan/prosjekt
Hanne Rolsdorph, avd. leder plan/prosjekt
Tore Strandberg, avd. leder VA
Svein Bakken, arbeidsleder renseanlegg
Per Larsen, driftsoperatør Kirkenær RA
Jim Sætaberget, arbeidsleder PST/ledningsnett
Liv Thea Hanestad, prosjekting. plan/prosjekt

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Steinar Østlie

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved GIVAS IKS/Kirkenær renseanlegg 20.09.2012:

Fylkesmannen avdekket 1 avvik og 4 anmerkninger:

- Intern revisjon er ikke gjennomført (*avvik*)
- Det er ikke satt formelle grenseverdier for styrende drifts- og kontrollparametre
- Rutiner for registrering av utslipp og hendelser på avløpsnettene kan forbedres.
- Planmessig fornyelse og vedlikehold av avløpsanleggene ligger ikke på et tilfredsstillende nivå
- Rutiner for registrering og behandling av avvik kan forbedres og samordnes ytterligere

GIVAS IKS må sende en skriftlig bekreftelse innen **01.01.2013** på at avviket er rettet. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side [3].

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 989 352 385	Eies av: 989 016 245
Besøksadresse: Otervegen 9, 2211 Kongsvinger	Telefon: 62 80 82 00
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000	E-post: post@givas.no

Kontrollert anlegg

Navn: Kirkenær renseanlegg	Anleggsnr: 0423.0023.01
Kommune: Grue	Anleggsaktivitet: Avløpsanlegg
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 13.12.2006	Tillatelse sist oppdatert: *

2. Inspeksjonens omfang

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt om:

- Drifts- og vedlikeholdsrutiner for renseanlegg og avløpsnett
- Fornyelse av avløpsnett
- Tiltak og beredskap for å avdekke og utbedre feil og utslipp på nettet
- Prøvetakingsrutiner og dokumentasjon av utslipp
- Internkontroll – risikovurderinger, avviksbehandling, målprosesser, intern revisjon

Inspeksjonen ble gjennomført ved

- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å granske dokumenter
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir etterlevd

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

GIVAS IKS plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. Virksomheten bes også gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse. Vi ber om en skriftlig redegjørelse for tiltak og oppfølging av påpekte avvik og anmerkninger innen **01.01.2013**.

Dersom et avvik ikke kan lukkes eller et tiltak ikke kan avsluttes innen fristen, må det utarbeides en plan for videre framdrift.

Klageadgang

Pålegget om er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 7. Avgjørelsen kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Fylkesmannen i Hedmark.

4. Gebyr for inspeksjonen

GIVAS IKS/Kirkenær renseanlegg er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 29.08.2012). Dette betyr at dere skal betale *kr. 11 600* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Satsen fastsettes ut fra anleggets risikoklasse, som er klasse 3. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Fylkesmannen viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Grue kommune, 2260 Kirkenær

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Intern revisjon er ikke gjennomført.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, andre ledd, pkt. 8.

Kommentarer:

Prosedyre for intern revisjon er utarbeidet, men gjennomgang er ikke foretatt.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Det er ikke satt formelle grenseverdier for styrende drifts- og kontrollparametre

Kommentarer:

Siktedyp og pH måles daglig og brukes som styrende driftsparametre. Driftsoperatøren har basert på erfaring god forståelse for hvilke verdier disse parametrene bør ha ved god drift. Dette er imidlertid ikke nedfelt skriftlig i noen internkontrollprosedyre.

Orto-fosfat måles ikke regelmessig. Analyseverdier sammenlignes mot grenseverdi i tillatelsen for total fosfor. Orto-fosfat viser innholdet av løst fosfor, og er et uttrykk for hvor god og fullstendig den kjemiske felling er. Orto-fosfat kan derfor ikke sammenlignes direkte med total fosfor, som er summen av både løst og partikulært fosfor. Vanligvis oppfattes orto-P lavere enn 0,1 mg/l som kjennetegn for god felling, mens verdier i området 0,1- 0,3 mg/l er akseptabelt.

Dekantering og rejektivann fra slambehandling påvirker innløpsprøvene. Dette medfører at beregnede verdier for renseseffekt ved anlegget ikke er korrekte eller representative.

Anmerkning 2

Rutiner for registrering av utslipp og hendelser på avløpsnettets kan forbedres.

Kommentarer:

Trendkurver av pumpestasjoner på nettet vurderes ikke systematisk med tanke på å avdekke alvorlige hendelser på nettet.

10 pumpestasjoner på Kirkenær er ikke tilknyttet driftskontrollanlegget. Disse stasjonene har riktignok ikke nødoverløp. 5 stasjoner er fortsatt ikke overbygget.

Normal tilførsel på avløpsnettets er økt fra 400-500 m³ til 700-800 m³ på ett år. Det er ikke verifisert om årsaken er en betydelig vannlekkasje, og eventuelt hvor denne er. Maksimal tilførsel ved stor nedbør er ca 1600-1700 m³, som er nær den hydrauliske behandlingskapasiteten for anlegget.

Anmerkning 3

Planmessig fornyelse og vedlikehold av avløpsanleggene ligger ikke på et tilfredsstillende nivå

Kommentarer:

Saneringsplan er ikke utarbeidet. Mesteparten av ledningsnettets er fra slutten av 1970-tallet eller nyere, og teknisk tilstand antas ut fra det å være relativt god. Fornyelse av ledningsnettets har hittil ikke vært prioritert. Rehabilitering av renselanlegget anses å være viktigst på Kirkenær, dernest vil ombygging av pumpestasjoner bli prioritert, før tiltak på ledningsnettets kan bli gjennomført.

Det gjenstår mye grunnregistrering i vedlikeholdsprogrammet for Kirkenær RA, som har vært lavest prioritert på dette området av renseanleggene.

Vurdering av risiko knyttet til påvirkning på avløps- og overvannsledningene ved framtidig økt nedbørsintensitet som følge av forventede klimaendringer, er ikke vurdert. Det er i ferd med å bli utarbeidet en sentral veileder for dette.

Anmerkning 4

Rutiner for registrering og behandling av avvik kan forbedres og samordnes ytterligere

Kommentarer:

Doseringssvikt av fellingskjemikalier som inntraff nylig, ble ikke avviksbehandlet. Feilen medførte lavt siktedyp i sedimenteringsbasseng. Den tekniske årsaken ble ikke avdekket før etter ca. 2 uker. Feilen inntraff under ferieavvikling hos fast driftsoperatør. Hendelsen er et eksempel som underbygger viktigheten av at organisasjonen har god felles forståelse for hvilke typer hendelser som skal registreres som avvik eller uønskede hendelser. Dette ble det under inspeksjonen opplyst at det er arbeidet mye med. Det er likevel viktig å fortsette å arbeide kontinuerlig med å videreutvikle gode avviksrutiner.

8. Andre forhold

Det er gjennomført betydelig rehabiliteringstiltak ved anlegget rettet mot inneklime og arbeidsmiljøet ved anlegget. Tiltakene omfatter bedre avsug og luftrensing fra bassenger, samt tiltak ved septikmottak og slambehandling. Tiltakene har ikke berørt selve renseprosessene, og selskapet har ikke vurdert om vilkårene for sekundærrensekravene utløses.